

دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد

دانشکده پرستاری و مامایی

فرم طرح دوره بارداری و زایمان ۱- "بارداری طبیعی" در نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

نام درس: بارداری و زایمان ۱- "بارداری طبیعی" تعداد واحد: ۲ واحد نوع واحد: نظری مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی مامایی دروس پیشنیاز: دروس علوم پایه تاریخ امتحان میان ترم: ۱۴۰۳/۸/۱۵ امتحان پایان ترم: ۱۴۰۳/۱۰/۱۵	مدرس: مرضیه شایان منش، صبیحه شکرانی مکان کلاس: کلاس ۱۰۸ روز کلاس: سه شنبه ها لینک دفتر کار مجازی: - آدرس پست الکترونیکی: mz_shayanmanesh@yahoo.com
---	--

هدف کلی: شناخت کامل فیزیولوژی حاملگی، تشخیص حاملگی، اهمیت بهداشت و تغذیه دوران بارداری، اصول مراقبتهای دوران بارداری، شکایات شایع ناشی از حاملگی و طرق پیشگیری از آنها، تشخیص موارد طبیعی از غیرطبیعی در دوران بارداری و آشنایی با اقدامات و مراقبتهای لازم در هر مورد آموزش بهداشت به مادر و خانواده در زمینه مسائل جسمانی، روانی، اجتماعی و عاطفی

اهداف اختصاصی: بر اساس حیطه های شناختی، نگرشی، مهارتی نوشته شود.
در پایان دوره دانشجو قادر خواهد بود:

حیطه شناختی

۱. مقدماتی در خصوص علم مامایی، بهداشت مادر و کودک و باروری، هدف علم مامایی- جایگاه ماما در آنها، وظایف و صلاحیتهای و مهارتهایش، جایگاه ماما در سیستم ارائه مراقبتهای- شاخصهای بهداشتی (مانند میزانهای مرگومیر و...) و تأثیر خدمات مامایی بر آنها توضیح دهد.
۲. دستگاه تناسلی و انواع لگن از نظر زایمان را شرح دهد.
۳. فیزیولوژی دستگاه تناسلی و چرخه سیکل قاعدگی عادی و منتهی به حاملگی- لقاح و بارداری را توصیف نماید
۴. علائم خطر و علائم غیرطبیعی که حاملگی را پرخطر می سازد را شرح دهد.
۵. تغییرات فیزیولوژیک: متابولیسم مواد، تغییرات هماتولوژیک، ایمنی، انعقاد، قلب و عروق، ریوی، ادراری، گوارش، غدد، تناسلی، اسکلتی و چشم را شرح دهد.
۶. تغییرات دسیدوآ، بند ناف و جفت- جفت و هورمونهای جفتی- انتقال مواد از جفت به جنین را شرح دهد.
۷. انواع لگن و تفاوتهای آنها را شرح دهد.
۸. (فرضی احتمالی و قطعی) و تشخیص (آزمایشات ادراری، خونی و سونوگرافی) بارداری- موارد استفاده از سونوگرافی در بارداری را شرح دهد.
۹. نوآوری علائم نحوه وزن گیری در بارداری و تغذیه مادر باردار (کالری و مواد مغذی مهم و...) را شرح دهد.
۱۰. بهداشت عمومی و شکایات و ناراحتیهای شایع در دوران بارداری (تهوع و استفراغ و ناراحتیهای ادراری، پوست و مو، دهان و دندان و...) را شرح دهد.
۱۱. نظر اسلام در مورد بهداشت زمان لقاح و دوران بارداری و... را شرح دهد.

حیطه نگرشی

۱. در بحث های گروهی فعالانه شرکت نماید.
۲. آموخته های جدید را جایگزین مطالب فراگیری شده غیر رسمی، کلیشه ای و غیر آکادمیک خود نماید و با نگرش علمی جدید به مراقبت از

بیماران بپردازد.

۳. توسعه خلاقیت و نوآوری

حیطه مهارتی

۱. مراقبتهای بارداری، اصطلاحات، معاینات، گرفتن شرح حال، آزمایشات متداول در بارداری، مقادیر طبیعی آزمایشات و اقدامات لازم براساس هر یک از نتایج- تکرار آزمایشات در بارداری و آزمایشات موارد خاص و مهم را بتواند شرح و انجام دهد.
۲. معاینات و بررسی وضعیت جنین در بارداری معاینات لئوپلد (قرار، نمایش، پوزیشن، آنکاژمان، حالت) شرح و انجام دهد.
۳. آموزش در کلاسهای آمادگی و خوشایند سازی بارداری و زایمان (تغذیه، تمرینهای بدنی، رفتارهای جنسی و تمرینات تنفسی و تن آرامی جهت انجام زایمان و... را شرح و انجام دهد.
۴. مشاوره و مراقبتهای پیش از بارداری به منظور آمادگی برای بارداری را شرح و انجام دهد.

چگونگی فعالیت استاد: حضور و غیاب - پرسش های حین درس - تکالیف ارجاعی برای دانشجویان در خارج از کلاس - طرح سوالات - امتحان پایان ترم

شیوه تدریس: سخنرانی-پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی: پاورپوینت-فیلم ها و تصاویر آموزشی-مولاژ

چگونگی فعالیت دانشجو: حضور فعال در کلاس- چگونگی انجام تکالیف محوله- شرکت در امتحان میان ترم- شرکت در امتحان پایان ترم

تکالیف دانشجو: پاسخ به سوالات اعلامی در کلاس - ارائه پاسخ به سوالات اعلامی در خارج از کلاس و تحویل پاسخ ها

نحوه ارزیابی دانشجو: حضور فعال در کلاس- چگونگی انجام تکالیف محوله- شرکت در امتحان میان ترم- شرکت در امتحان پایان ترم

ردیف	تاریخ	رئوس مطالب
۱	۴۰۳/۶/۲۰	تعریف علم مامایی، بهداشت مادر و کودک و باروری، هدف علم مامایی- جایگاه ماما در آنها، وظایف و صلاحیتها و مهارتهایش جایگاه ماما در سیستم ارائه مراقبتهای شاخصهای بهداشتی (مانند میزانهای مرگومیر و...) و تأثیر خدمات مامایی
۲	۴۰۳/۶/۲۷	تشریح دستگاه تناسلی خارجی
۳	۴۰۳/۷/۳	تشریح دستگاه تناسلی داخلی و انواع لگن از نظر زایمان
۴	۴۰۳/۷/۱۰	فیزیولوژی دستگاه تناسلی و چرخه سیکل قاعدگی عادی و منتهی به حاملگی- لقاح و بارداری
۵	۴۰۳/۷/۱۷	دسیدوا، بند ناف و جفت تغییرات دسیدوا، بند ناف و جفت- جفت و هورمونهای جفتی- انتقال مواد از جفت به جنین
۶	۴۰۳/۷/۲۴	مراقبت های پیش از بارداری (مجازی)
۷	۴۰۳/۸/۱	مراقبتهای بارداری، اصطلاحات، معاینات، گرفتن شرح حال، آزمایشات متداول در بارداری، مقادیر طبیعی آزمایشات و اقدامات لازم براساس هر یک از نتایج- تکرار آزمایشات در بارداری و آزمایشات موارد خاص و مهم
۸	۴۰۳/۸/۸	ادامه مراقبت های بارداری (مجازی)
۹	۴۰۳/۸/۱۵	معاینات و بررسی وضعیت جنین در بارداری معاینات لئوپلد (قرار، نمایش، پوزیشن، آنکاژمان، حالت)- انواع لگن و تفاوتهای آنها
۱۰	۴۰۳/۸/۲۲	علائم (فرضی احتمالی و قطعی) و تشخیص (آزمایشات ادراری، خونی و سونوگرافی) بارداری
۱۱	۴۰۳/۸/۲۹	بهداشت عمومی، علائم خطر و شکایات و ناراحتیهای شایع در دوران بارداری (تهوع و استفراغ و ناراحتیهای ادراری، پوست و مو، دهان و دندان و.....)
۱۲	۴۰۳/۹/۶	ادامه شکایات شایع
۱۳	۴۰۳/۹/۱۳	تغییرات فیزیولوژیک: متابولیسم مواد، تغییرات هماتولوژیک، ایمنی (مجازی)
۱۴	۴۰۳/۹/۲۰	تغییرات فیزیولوژیک: متابولیسم مواد، تغییرات هماتولوژیک، ایمنی و .....
۱۵	۴۰۳/۹/۲۷	آموزش در کلاسهای آمادگی و خوشایند سازی بارداری و زایمان (تغذیه، تمرینهای بدنی، رفتارهای جنسی و تمرینات تنفسی و تن آرامی جهت انجام زایمان و...)
۱۶	۴۰۳/۱۰/۴	نحوه وزن گیری در بارداری و تغذیه مادر باردار (مجازی)

منابع درسی: بارداری و زایمان ویلیامز، کانینگهام، اف. گاس. آخرین چاپ

درسنامه مامایی میلز. میلز، مارگارت اف، آخرین چاپ

**Varneys Midwifery- (last edition), New york: Jones & Barlett
Essential of maternity Bobak**

جلد مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران (راهنمای خدمات داخل و خارج بیمارستانی)- وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت مادران

راهنمای کشوری انجام زایمان طبیعی و ارائه روشهای غیردارویی کاهش درد زایمان، وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت مادران

راهنمای کشوری ارائه خدمات مامایی و زایمان، بیمارستانهای دوستدار مادر- وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت مادران

اسپیروف، گلاس کاس. هورمون شناسی زنان و نازایی آخرین چاپ